

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitala: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
In Districte: 1 an 36 lei, 6 luni 18 lei, 3 luni 10 lei.
In Străinatate: 1 an 48 lei, 6 luni 24 lei, 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In Romania: La administrațiune, Tipografia St. Mihălescu, Strada Covași, No. 14 și la corespondenții diarului din județe.
In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.
In Viena: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Londra: Prin compania gnerală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Berlin, Frankfurt, Zurich, New-York: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNCIURILE:

Linia de 35 milimetre pe pagina IV-a 35 banf.
Reclame pe pagina III-a 1 Leu.
II-a 2
Epistole nefrancate se refușă
Articolii nepublicați nu se inapoază.
Pentru rubrica: Inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MIHĂLESCU

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine.

Berlin, 13 August.

Numerul cel mai nou al organului ministerului de război „Militär Wochenblatt”, publică un articol foarte important asupra lucrărilor de fortificare din jurul Parisului. Intre altele, laudându-se acele lucrări, se relevă că colosalele silințe ce și le-a dat Franța de la război încoace pentru reforme strategice.

Privit din punct de vedere strategic, Parisul a ajuns a fi acum, și mai mult ca mai înainte, un imens depou de armă. D'aci rezultă că desavantajul unei leșnicioase înaintări de trupe străine din partea frontierelor de apus despre Germania e prea bine compensat prin pozițiunea și actuala armare a Parisului, care singură e în stare azi a apăra, ca un puternic centru, Franța apusană și de miază-zi.

In viitor abia va fi posibil ca să vedem întâind ante-posturile inimice, unde la 1870 ne aducem aminte că era granița trupelor de împresurare. Așa dară maresăul care va comanda în Paris, și ve intinde autoritatea sa peste o suprafață de 220 miliarde patrate germane. Supremului comandante din Paris i va fi un lucru ușor să eșecute eșiri cu trupe mari și cu toate acestea inamicul să nu le poată băga în seamă. In caz când s-ar observa acele încercări de eșiri, inamicul nu i-ar rămânea alta de cât să preîntâmpine atacul în mari arcuri.

Imediata consecință ar fi, ca prea lesne se poate întâmpla, ca armata inamicului să sufere la eșiri eșecutate de trupe multe înfrângerii parțiale foarte serioase, pentru că nu se va mai întâmpla, ca în ultimul război, ca Parisul să dispue numai de un singur corp de armată (ca al lui Vinoy). Va rămânea pentru tot-d'una o problemă grea, dacă nu și imposibilă de rezolvat, a înconjura și asedia Parisul, când în sinul lui s'ar afla mai multe corpuri de armată împreunate între ele prin câte-va diviziuni de cavaleria.

Dacă pe d-o parte e ceva absolut cu nepuință a bloca Parisul, care este punctul militar cel mai întărit din lume, de sigur și din partea apărătorilor se cere să aibă un comandant d'un geniu colosal. Spre apărarea Parisului de azi numai e suficientă energia lui Gambetta, care s'a încumetat a organiza victoria. Noue Germanilor ne pare bine, că n'avem trebuință să ne temem de astfel de genii colosale și că fortificarea grandioasă a Parisului prin urmare n'o poate scuti de soarta d'a fi atacată.

Să mai luăm însă în vedere încă o circumstanță. Noi nemții n'avem să ne așteptăm, că într'un viitor război s'ar mai întâmpla ca la anul 1870, adică, că trupele franceze ar dispărea de pe câmpul de luptă, din contra trebuie să calculăm, că va rămânea timp suficient pentru a se putea stringe o puternică armată de apărare, de care ce chiar într'un caz nefavorabil Franciei, cartierile generale din Amiens, Rouen, Le Mans și Orleans vor putea ușor eșeca pe liniile ferate vi'o 100,000 soldați de linia și încă cdată atâtea trupe de oștire teritorială. Spre a putea însă înfrânge cu totul armata Franciei, ne va trebui mai mult de cât numai o singură mare victorie, ne ar trebui adică să spargem puternică barieră ce se întinde sub formă de gigante, întărită, d'alungul granițelor de miază-noapte și de răsărit. Să se știe, că un atac german numai d'aci se va putea eșecuta cu oare-cari șanse de succes. Pentru că militarul german nu observă numai în jurul Parisului imensul inel de fortificare, ci și în alte părți, precum în nouile la-găre întărite de la Epinal și Belfort, Langres și Besançon, în liniile de la La Fère, în pozițiunile de la Rheims, în fortărețele ce înconjura Verdun, Toul, în platourile fortificate de la Haye, în permanentele șanțuri ce apăra Nancy la Mosela; toate acestea fortificări precum și cele situate la frontiera NO. de la riuul Maas se înalță amenințătoare contra armatelor noastre împedându-le în marsul lor de cucerire. Tot aici trebuie să considerăm și fortificările de la Côte d'Or și lagărul de la Dijon. De și fortificările citate aici numai unele sunt noi, totuși, prin întinderea ce o au, prin construcțiunea lor solidă și armarea lor potrivită, au ajuns a fi niște factori, cu care trebuie să calculăm, când vom ajunge la rezolvarea marelui calcul ce interesează soarta și viitorul națiunilor.

Petersburg, 14 August.

In portul de la Petelhoff, cu ocaziunea unei salve de salut, a pleșnit un tun. Cinci matrozii au rămas greu răniți. Oficiarul care a dat ziarului „Golos” articolul contra marinei rusești și pentru care ziarul a fost suspendat pe un timp

de 1/2 an, descoperindu-se cine este, s'a condamnat la un arest de trei săptămâni.

Serviciul telegrafic al „Rom. Libere.”

16 August — 4 ore seara.

Londra, 16 August.

Camera comunelor, după cererea guvernului, a adoptat, în ședința de astă-noapte, mai multe amendamente introduse de Camera Lorzilor în bilul agrar.

Bilul a fost înaintat înaltei adunări, care va delibera asupra-i chiar azi.

Marsilia, 16 August.

In accidentul de la lupta taurilor au fost 14 morți și 175 răniți.

(Havas)

A se vedea ultime știri pe pagina III.

BUCURESCI, 5 AUGUST

Dacă este un timp mai potrivit, pentru a ne ocupa cu chestiunile învățământului public, — apoi timpul acela este al vacanționilor, când machina școlară este cu totul în repaos, și când prin urmare ea se poate observa cu atențiune în toată complicata ei construcțiune, și se poate medita în tihnă asupra îmbunătățirilor ce i-ar fi de folos.

De miș de ori-am strigat, dar urechile celor ce nu vor să audă sunt mai nesimțitoare ca piatra.

Cum se procede, în adevăr, la noi cu așa numitele reforme școlare?...

Nimic mai trist și mai păgubitor.

Când ușa claselor e gata să se deschidă copiilor, atunci se deșceaptă și mentorii instrucțiunii din dulcele lor *far niente*, și numai atunci ved că lipsesc școalelor, pentru a începe un an cu succes. Atunci se produce în sfera autorității școlare o zgatațiune fără nici un sens și tot-d'una păgubitoare progresului culturii, de-a ajuns școalele noastre în halul în care le deplângem.

În prezua inaugurării anului școlar se proiectează, se încearcă și se dercetează totul. Atunci reparațiunii, atunci concursuri, numiri, permutări; atunci programe schimbate, atunci proiecte, lucrute în câte o noapte, și propuse discuțiunii pripite a consiliului general!

Ast-fel, ne aducem între altele aminte că o programă de învățământ secundar pentru fete a fost elaborată anul trecut, în câte-va zile, și pe aci pe-aci era să treacă, dacă nu se găseau câte-va voci puternice cari să protesteze în contra acelor reforme, ce voiau să se introducă în cadrul culturii noastre, fără studii serioase, fără a se cugeta un singur moment la gravitatea urmărilor ce poate avea o direcțiune de cultură nepotrivită cu starea și cerințele noastre sociale.

Nu este dar de mirare că poreclitele noastre reforme să easă toate pe dos.

Multe vor fi — ce-i drept — neajunsurile de cari e bătuită școala română.

Intre această sumă de mizerii, una este însă mai aparentă și asupra căreia toată lumea a căzut de acord.

„Programele sunt prea încărcate”: iată ceea-ce se strigă și se repetă de pretutindenă, chiar și din înălțimea autorității care le-a confecționat!

Noi nu zicem nici că sunt prea încărcate, nici prea descărcate; totul depinde de la mijloacele de cari dispunem spre realizarea unei programe, de la timpul ce-i dăruim, de la gradul de cultură și de la inteligența auditorului căruia voim a o transmite.

Că programele sunt însă întocmite fără nici un scop social, corespunzător trebuințelor noastre; că, așa cum sunt, ele nu se pot efectua cu folos din cauza lipsei multor condițiuni pedagogice, neapărat necesare împlinirii lor raționale: iată puncte pe cari nu le tagăduim.

Și într'un cas și într'altul, un remediu este dar imperios reclamat.

Și profesorii, și școlarii, și părinții se plâng cu drept cuvânt.

Ce-a făcut însă până azi d. Urechie, pentru a înlătura acest protest legitim și unanim?...

Noi n'am văzut încă nimic!

Chiar foile oficiale, cu toată trecerea ce are D-sa la pe lângă Jupiterii zilei, care e-cuivalează, în multe casuri, cu o dispensă de lucru, — totuși, zicem, gazetele stăpânirii înși-le s'au desperat de atâtea filosofică nesimțire, și au atacat pe logofetul de la abecă pentru clasică lui nepăsare, față cu o chestiune ce urma să fie regulată, fără cea mai mică zăbavă. Noi dacă am încondeiat pe d. Urechie, este pentru că șciam cât îi poate osul...

Nu înțelege oare adâncul nostru istoric, că, de vreme ce programele sunt pe-o bază falsă, tot edificiul culturii noastre este asemenea fals?

Se poate oare tolera o asemenea stare, când cunoscută este tutul și d-lui Urechie în parte, ca augur ce este în cele bisericesti și școlare?

Unui ministru însă nu îi e destul să aibă calitatea de-a fi negativ, de-a cunoaște numai că cutare lucru ar sta foarte rău. El trebuie să știe cum să l'indrepteze, și pe ce cale, ca să aștie mai iute la țel.

Advertismentele s'au dat, credem, destule, e vorba să vedem dacă logofetul se va pătrunde de justețea și logica lor, dacă va mai avea timp să facă o îmbunătățire ca lumea. Tare ne indoim.

Ne pare, că noi vom rămânea cu articolul la gazetă, d. Urechie cu ministerul, tărându-l de... buget, iar școalele tot cu confuziunea în care plutesc.

CRONICA ZILEI

Colegiul II electoral, pentru consilierii generali de la județul Argeș, este convocat pe 4 Septembrie 1881, spre a alege un membru în consiliu.

D. Gheorghe Maxim s'a numit în funcțiunea de primar al comunei urbane Sinaia, din județul Prahova.

Primarul și consiliul comunei Cămpina, județul Prahova, comitând abuzuri, cari s'au constatat de prefectul și procurorul tribunalului local, cel d'antăia a fost destituit, al doilea disolvat.

In jud. Brăila grânele sunt pretutindenea secerate, strânse în clăi și sire. Pe aloceura s'a început și secerarea meiului.

Se telegrafiază de la Gara-Iași, cu data de 4 August:

„Eri, orele 8 și 20 minute de dimineață, trenul No. 9, a deraiat la profelul 355, între cantoanele 22 și 21; trei vagoane de marfă sfărâmate, patru idem răsturnate și trei deraiate; nici un pasager n'a suferit nimic; s'a trimis imediat trenul de ajutor din Pașcani, care a adus pasagerii în Pașcani. Causa deraierei este inundația liniei, prin plof subite și torențiale, cari după accident, au mai durat până la o oră după mezul nopții.

La 14 August se va da, în sala Orfeu, reprezentare în beneficiul revistei „Literaturul.” O sumă de artiști au promis concursul lor. O seară printr'un concert muzi-

cal, care va urma între acte și la încheierea se-ratei. — Se va reprezinta și o nouă piesă: *3 Decembrie*, tragedie originală într'un act de d. Al. A. Macedonski.

Intre București și comuna Bragadir s'a găsit alaltă-ieri cadavrele a doi omeni, unul cu capu sdrobot, celălalt cu o grozavă rană la gură. Cadavrele au fost duse la spitalul Colții.

Alaltă-ieri seară a cădut asupra județului Botoșani o ploaie torențială, amestecată cu grindină, timp de vr'o opt ore.

S'au făcut mari pagube porumbului.

Lucrarea terasamentului pe linia ferată Barboși-Hanu-Conachi se urmează pe toată întinderea. Ea s'a dat în întreprindere pe la particulari în loturi de câte-cinci chilometrie.

In locul traverselor de lemn, de până acum, spune „Posta” se vor face esperiențe cu noul sistem de traverse de fer, care e cu mult superior celui-lalt atât în privința durabilității cât și în privința iuțelii cu care se așează șinele, dar care are desavantajul a nu fi tocmai elastic, ceea ce va pricinui o mare sguduitură vagoanelor.

Eșproprierile s'au terminat pe toată linia prin bună înțelegere între particulari și direcțiunea căilor ferate.

In ceea ce privește tunelul de la Galați, nu s'a început încă nici o lucrare.

Cu toate încredințările că linia nouă va fi gata până în toamnă, este greu de crezut aceasta.

La Preval se lucrează o lezătură pentru a feri linia veche de o nouă inundație despre Siret până ce circulația se va putea face pe linia nouă.

Lucrarea în total a strămutării liniei nu va trece, precum se spune, peste un milion 500 mii lei.

Aceluiași ziar i se anunță că Marțea trecută, mai multe luntre de Evrei, din Rusia vind pe Brateș la Galați, s'au oprit la șoseaua Galați-Reni, drept casele d-lui Lemberi, unde suindu-se în 4 ghiocieri s'au strămutat în ulița Cojocărească. Ce fac autoritățile galațene?

La băile din Constanța vizitatorii se înmulțesc din zi în zi. Bulevardul a devenit o adevărată padoramă; preumblările sunt foarte frecvente.

D. prefect R. Opreanu a luat măsuri ca vizitatorii să nu mai întâmpine greutățile de până acum.

Maî în fie-care seară se dau baluri în noul pavilion construit lângă far. De asemenea și concerturi date de distinsul artist Wiest și cei patru artiști români ce și-au propus de a face o călătorie în toată țară, și cari actualmente se află în Constanța.

Transacțiunea încheată între ministrul finanțelor și d-na Elena Cernătescu, tutricea minorilor și procurătoarea majorilor C. Săulescu, s'a aprobat de M. S. Regele.

In Galați s'a înființat o societate de tir și s'a botezat *Uberto*.

DIN AFARA

Discursul d-lui Gambetta la Belleville.

Estragem din importantul discurs, rostit de d-l Gambetta inaintea alegătorilor săi din Belleville, partea privitoare la politica esternă.

„... De la politică esernă a Franciei — zice d. Gambetta — nu cer de cât un lucru, să fie energetică și plină de vrednicie, ca Franța să își fie mâinile libere și curate (aplaude), să nu se învrăjbiască cu nimeni din concertul european, ci să cultive relațiuni deopotrivă bune cu toată lumea; să caute în transacțiunile industriale și comerciale toate punctele de atingere, ce ofer interesele identice a le națiunilor bătărnei Europe, spre a stabili raporturi de bună înțelegere și armonie, să nu se considere în lume ca izolată, de altă parte să se fie însă pe deplin scutită de toate velleitățile îndrăznețe și de rivalitate.

„Străinătatea trebuie să se convingă, că republica este inaintea de toate guvernul voinței naționale a Franciei și că Franța a învățat să știe, pe ce guvernuri lunecă, dacă își schimbă politică esternă, aliații, alianțele și întepinderile.

„Europa să se încredințeze, că Franția aparține ei însăși. Franția nu aparține nici egoștilor din străinătate, nici dinastiilor din launtru. Țara a vădit prea bine în 1870, în ce abis poate cădea. Astăzi Franția nu poate aparține de cât ei însăși; ea are să se reculegă și concentreze, să-și creeze în ea însăși o astfel de putere, un astfel de tezaur, un astfel de prestigiu, în cât să-și poată reînnoiește, mulțumită răbdării și înțelepciunii sale, din nou vaza de mai înainte și să poată secera recompensele pentru atitudinea sa (Aplause entusiaste).

„Când ved societatea franceză, progresând în pace, libertate și muncă, sunt convins că va sosi ziua, care să aducă poate deslegarea problemelor existente prin progresul dreptului internațional și prin triumful spiritului filosofic. Nu este doară numai sabia, prin care se poate tăia astăzi un nod gordian. Mai există, pe lângă violență, și alte mijloace, pentru deslegarea cestiunilor esteriore, spiritul dreptului și a justiției încă plătesc fără îndoială ceva, și cine îndrăznește să afirme că nu va veni ziua unei înțelegeri reciproce?

„Nu cred să trec peste măsura prudenței politice, dorind ca republica să se amestece cu băgare de seamă, grija, înțelepciune și politeț în afacerile lumii, să se țină însă totdeauna departe de spiritul incurcăturilor și agresiunii. Doresc și cred că voi vedea ziua, în care să vedem iarăși la noi, numai pe calea dreptului și umanității, pe frații noștri despărțiți. (Aplause demonstrative și strigări: „Să trăiască Gambetta!“ Gambetta observă: Nu strigați să trăiască Gambetta, căci alt-fel mi se impută dictatura“).

Frasele din urmă, privitoare la Elsația, ori cât sunt de apocaliptice și calme, au produs o vie supărare în toată Germania. D-l Gambetta e acusat, ca întreține cu sistemul de resbunare în poporul francez, reînțărindu-l prin câte-un discurs, ori de câte ori bine facerile păcii par a o fi amorițit.

Strămutarea rezidenței rusești.

Ziarele rusești și unele berlineze din cele bine informate asupra afacerilor rusești, se ocupă din nou cu cestiunea strămutării rezidenței țarului de la Petersburg la Moscua.

Idea aceasta s'a născut mai întâiu, cum scrie „Kreuzzeitung“, în capu lui Alesandru III, care a supus-o consilierilor săi spre desbateră. Țarul nu s'ar mai găsi sigur în Petersburg. Poporația în mare parte străină, i s'ar părea prea rece. Orașul lui Petru cel mare nu s'ar bucura de atâta simpatie la masele poporului rusesc, cum se bucură bătrâna Moscua cu falcicele ei tradiții. În sfârșit actuala capitală, ar fi prea abătută de imperiu. Acestea sunt considerațiunile cari au motivat proiectul lui Alesandru III.

Călătoria, întreprinsă de țarul la Moscua, nu a avut alt scop, de cât a se încredința de dinasticismul acestei capitale de odinioară, și de iubirea poporului în sinul căruia e mai tare înrădăcinat țarismul.

Impresiunile, culese în acest drum, ar fi favorabile. Ridicarea Petersburgului din onoarea de capitală nu mai este dar de cât o cestiune de timp.

Presa germană crede, că această strămutare va exercita o mare înrădăcinare atît asupra politice interne cât și externe a imperiului rusesc.

Protecționismul în Anglia.

Curentul protecționist se întinde mereu în Marea Britanie. Poporul englez, cu toată bogăția și producția sa, s'a saturat de practica liberului schimb.

Marția trecută s'a ținut în sala Exter din Londra, sub conducerea unui număr de persoane fruntașe, mari proprietari, industriași și membrii de parlamentului, un meeting monstru a claselor industriale din capitală. Scopul meetingului era: „a discuta consecuențele păgubitoare, ce rezultă

pentru munca și industria engleză din sistemul premiilor esportului străin și din sistemul vămilor dușmănoase, cari au paralizat industria britanică pe piețele străine, și o amenință serios chiar și pe piețele proprii, — cu alte cuvinte — spre a protesta și a se plânge, că acei onorabili domni (anume Hume, Peel, Cobden etc), cari au născocit noua doctrină despre liberul schimb, s'au amăgii în toate așteptările lor“.

La adunare luată parte și delegațiunii de lucrători din alte orașe, precum din Bristol, Birmingham, Liverpool, Leeds, Hull, Plymouth, Glasgow etc. După un discurs al presidentului s'a propus și adoptat în unanimitate următoarea decisiune:

„Adunarea actuală protestă în contra nedreptului sistem a premiilor esportului străin, care paralizăază munca engleză și ruinează industria britanică; privind cu mirare și neplăcere atitudinea guvernului M. Sale, ea cere, ca cestiune de drept și de dreptate, ca parlamentul să stabilească nește astfel de impozite fiscale, cari să echivalăze premiile esportului și să pună pe fabricanții și lucrătorii englezi în stare, să poată concura pe picior de egalitate cu streinii în piețele engleze“.

La noi salutarul obicei al meetingurilor nu a prins încă rădăcină. Alt-fel, o adunare a producătorilor și comercianților noștri, mai imponentă de cât cea din Londra, ar fi protestat încă de mult contra ucigătorului sistem de liber schimb, de a le căruia rele urmări suferim fără îndoială mai mult decât Englezii. La noi precum execuțiunea așa și inițiativa tuturor măsurilor nu poate pleca de cât de la guvern. Se va hotărî el oare odată, a stărpi adăncele vicii cari omoară comerțul și industria noastră încă în fașe?

ROMANII ȘI UNGURII.

„Gazeta Transilvaniei“ primesc din Tușnad următoarea corespondență instructivă:

„Cu indignațiune am citit ocarile asupra a tot ce este românesc ale ziarului unguresc „Ellenzek“ din Clusiu, care în fanatismul său merge până a imputa și oaspeților de pe la băile transilvanene, cari au venit de peste Carpați cu pungile pline de bani, că vreau să rescoale poporul român de aici. Pot să vă asigur, că limbajul rătăcios și necioplit al foilor maghiare a făcut cea mai rea impresiune la toți oaspeții români de aci. Nu m'ași mira dacă mâne sau poimâne ași afla, că în cutare baie s'au arestat chiar cutare oaspeți din vecinul regat român, pentru că au comunicat cu vr'un țeran român de la care cumpără oue, puși și verzeturile trebuincioase.

Ce ziceți, d-le Redactor, nu ar fi mai consult să sfatuiți pe Românii de peste Carpați, ca de aci încolo să-și cheltuiască banii prin băile și munții frumoasei Români, unde nu vor fi espuși de ași rupe picioarele pe poduri, ca cel din Elópatak și a fi asurziiți de ceadașuri infinite? unde nu vor fi espuși a perde multime de nopți nedormite din cauza petrecerilor sgomotoase a unor oameni ce nu țin cont de nimic; unde nu vor fi seduși ași perde banii pe la jidanii la roline cari sunt după lege oprite, dar cu toate astea tolerate chiar de către autorități; unde nu vor fi espuși în tot momentul a fi insultați de către comisarii băilor sau a fi chiar arestați în urma vr'unei denunțări din partea vr'unui reu-voitor?

În modul acesta s'ar putea ajuta și unei și cel-lalte părți. Compatrioții unguri nu ar mai avea frică de „emisarii români“ de prin băi, ba ce e mai mult, nu ar mai trebui să audă în toate zilele de la Românii din România plângerii ca și aceea, că prin băile, unde oaspeții mai mult de jumătate sunt Români, mai nici un ziar român nu este abonat; mai departe că la baluri și la alte ocasiuni muzica nu cântă și melodii românești. Eată deci, d-le Redactor, mijlocul, care ar împăca poate ambele părți și prin care multe sute de mii de franci ar rămânea în Ro-

mânia. Secuul apoi ar putea petrece și juca la ciardașuri după plac...

LA OLLANEȘTI.

Ca să vezi băile de la Ollanești, trebuie să faci din capitala țării un drum de două zile.

Și trebuie să ai o dosă mare de optimism ca să nu strigi la fie care pas ce faci pe acest drum: mizerie! păcătoșie!

E trist, dar i-așa.

Drumul de fer te duce din București până la Pitești. De aci, o hodorogă de diligență, în care trebuie să te urci tot-d'una însoțit de fca, că o să te fete pe drum, e destinată a duce până la Rîmnicul-Vălcii un număr de două persoane, dar strict numai două. Și ca să ai fericirea de a face parte din acest număr, trebuie să-ți anunți sosirea cu o săptămână înainte, sau să ai un noroc oric. Neimplinind aceste condiții, devii jertfa birjarilor, cari-ți iaă cel puțin 50 de lei până la Rîmnic, adică o sumă incincit mai mare ca aceea pe care trebuia să o dai la diligență.

Ca unu ce nu prea trăesc în bune relații cu Fortuna, și negândindu-mă la precauțiunile așa de mari, rămăseii cu condițiile neimplinite. Nu eram însă singur. Un medic, care mergea la Călimanești în ziua înțarșii până la Rîmnic.

Am plecat din Pitești la 2 d. am. și la 6 birjarul ne puse în Curtea de Argeș. Pentru că petrecurăm noaptea între cei 3500 locuitori ai orașelului, orașel relativ nu tocmai urit, vîzui și restaurata catedrală. Acest unic monument de artă ce posedă țara noastră, departe de a pierde ceva din farmecul său, a căștigat mult prin reparația d-lui Lecompte de Nouit. Insuși Neagoe-Vodă Basarab, dacă s'ar întoarce din lumea duhurilor, ar fi încântat de inoiera bisericeii lui de pe la începutul veacului al șaisprezecelea; căr meșteru Manole s'ar simți foarte vesel vîzînd că s'a găsit un măestrut care să-și înțeleagă măestria și să-și curețe astfel într'un mod demn nemuritoră opera. În apropierea monumentului uităi neajunsul cu diligență; mă simțiam recompensat și încă cu prisos. Interiorul catedra leii nu era încă zugrăvit, și la poartă steteau soldați cari opreau intrarea.

De la a două rezidență a lui Radu Negru până la capitala județului prin care trecea drumul spre Sarmisegetuza e o șosea a le cărei poduri fac multă onoare administrației. Unele erau așa de inclinate, prin ruperea stălpilor, în cât călî înșii ezitau de a le trece; altele de abia erau atât de largi ca să poată încăpea trăsura, — așa de mult le rosese ploile.

Contrastul ce făcea această mizerie cu romanticele poziții din dreapta și stînga drumului era isbitor!

Mai înainte de a intra în Rîmnic, trecurăm Oltu pe un frumos pod de fer, decurînd construit. Ajunși în marginea ceea-laltă a podului, un vameș ne oprește trăsura și face următoarea socoteală:

— Sapte persoane: 1 leu și 40 bani.

— De unde sapte persoane? El întrebăiu.

— Apoi d'v. nu sunteți trei și călî patru? cu totu sapte?

— Pe aci nu cunosc oamenii zoologia mi zise medicu.

— Ba da, dar fac alte clasificări mai apropiate de teoria lui Darwin.

În Rîmnic, cel mai mare hotel, din două sau trei, câte sunt, n'are decât o singură chelneriță, care în acelaș timp îndeplinește și funcția de bucătăreasă. Închipuți-vă gradul de curățenie al odăilor, vre-o nouă sau 10 la număr, și promptitudinea serviciului. Gîndindu-mă la străbunii noștri Români, cari au fost odinioară și ei prin Rîmnic, gravăiu cu capătu umbrelei, în praful de două degete al unei perdeli din salonul meu, cuvîntul mizerie. — Îeșind pe strade mi-am

asupra timpului trecut (a tinereții), memoria sa îl transportă fără încetare către frumoasele epoce ale tinereții sale ce le regretă și cari au fugit de la el sormanul, fără ca să se mai reîntorcă.....

Vîrsta de mijloc, vede reproducîndu-se în visurile sale tot ce ține de interesele sale, ale familiei și ale ambițiunii sale.

Dar pentru nebulonica și ridătoarea junetă, ce nopți! ce visuri!... Recele calcul n'a putut îngheța călduroasa emanație a inimii, organele nu sunt încă băntuite de patimă, boala nu le-a atins încă cu veninul său. — Oh! este dulce atunci, fiindcă viața (cugetul, inima) este liniștită; materia hrănitoare umple toate vasele și seăatatea curge prin toți porii; somnul este dulce, fiindcă ochii junetei privesc viața după capriciul și farmecul lor. — Nu vedeți prin vise de cât tinere copile iocronate de flori, cari trec într'una pe dinaintea voastră, murmurînd armonios vorbe de amor, aruncîndu-se în misterios suris, unul din acele surisuri, cari promet fericirea.

Alergați cu ele prin frumoasele livezi, vă amestecați privirile ochilor, când urmîrindu-le în culmea dealurilor, când în profunditățile vălecelor. — Altă dată visați că aveți aripi și plutiți ușor prin apa lîmpe de a unui lac, străbăteți torontul în ochii unei mulțimi, minunate de curajul vostru. — Din înălțimea cea mare a muntelui, vă a-

scriinți picioarele, atît de escelent e pavajul. — Era o zi de sîrbătoare. Seara, tot orașul e la „grădina“, — așa numesc cei din Rîmnic o parte a pieței transformată în alee, fără arbori. Afluente din „grădina“ mi-a făcut impresia unui roi mut. Frumuseți n'am vîzut; tipuri de neciopliți infumurați însă destule, mai cu seamă din clasa funcționarismului. O conservărie întreținută cu o astfel de ființă timp de o jumătate oră te asfixiază, dacă n'ai gust de prostii. Se ia un frautuzism de la răsărit, un slavonism de la apus, un latinesc de la mează noapte și ți se aruncă în față cu grațiositatea unui Saxon și cu îndemănarea unui stîngăciu. — Ca în Rîmnic în multe orașe ale țării. Ar trebui, ca după cum am progresat pe tărîmul civilizației false, în demoralizare, să realizăm progrese și pe tărîmul adevăratei civilizație. — Sclav al variației, în petreceri, Românul din Rîmnicul Vălcii, ca și cel din mai toată țara, are și muzica țigănească și muzică militară, i place frivolitatea. Muzica militară e a unui regiment de dorobanți de curînd înființat. Acum vre-o cinc luni de zile această muzică era abia în germine. Azi ea poate rivaliza cu una din cele mai vechi. Meritul e, după cât m'am putut informa, al sublocotenentului-capelmaistru Șoțu; singurul lu cru ce am admirat în capitala Vălcii. — Era să uit a spune că biroul postal al orașului avea etichetă franțuzească; prin ce capriții oare al localnicilor și prin ce soiuri de permisiune a diectiei generale a telegrafelor și postelor?

Deși sezonul băilor, din Rîmnic până la Ollanești nu există nici un fel de transport pentru călători: n'am găsit în acest oraș nici trăsura, nici cal de călărie, nici măcar un conducător pedestru, până la Ollanești. Singur, în voia întemplierii, cu o umbrelă în mînă și cu două pietri în buzunar — ca nu cum-va vre-unu căine să-și vină pofta de a-mi juca pe spate o piesă a quatre mains — plecaiu apostolicesc, și în 5 ceasuri și jumătate străbătui cele vre-o 15 chilometre dintre Rîmnic și Ollanești.

Cu cât înainte pe drumul meu, cu atît pozițiile naturale erau mai pitorești, mai fermecătoare. Pe cât valea era mai poetică, pe atît omul indigen era mai diform, și ca fizic și ca moral. Am vădit nu numai rachitici și crețeni, ci chiar și idioti.

Oamenii de știință s'au silit să explice rachitismul și cretinismul, atribuindu-le cauza, mai cu seamă, când prezenții magnezii în apa potabilă sau neprezenții iodului, când lipsei de insolăție.

Nu mă voi încerca a desveli ipotezele nici a le examina. Țiu numai a reaminti contrastul.

Cel de'tăiu lucru ce mi-a isbit vederile intrînd în Ollanești a fost niște copile cu ochi albaștri, sprincene foarte negre, de tot dese și minunate arcuite, polița de o curățenie vestalină, de o nuanță bine pronunțată și părul deschis castaniu.

Eată un frumos caprițiu al Naturii, mi-am zis privindu-le.

Situat între dealuri acoperiți de vegetațiune, satul Ollaneștii e străbătut longitudinal de un riușor, a căru apă cristalină formează cu a ceea a gării din București contrastul dintre virginită și depravată. — Aspectul satului nu e tocmai sărăcăcios. Sunt relativ multe case bineșor construite, chiar sub raportul higienic.

Cale de o jumătate oră, pe jos, de la sat sunt băile.

Nimic mai pitoresc, mai romantic, mai fermecător de cât băile Ollanești, ca poziție; Natura și-a grămădit aci bogățiile și frumusețile ei cu profuziune. Cerii, dealuri, coline, văl, arbori, isvoare, cascade, toate se întrec în farmecitate și dispută privirile, toate te încântă. Dar... din nefericire, nimic mai rudimentar, nimic mai prozaic, mai neglijat și mai urit de cât băile Ollanești, că băi. Printu o neingrijire condamabilă, acest tezaur al țării e aproape pierdut, de rapănat. Edificiile destinate balnearilor sunt în

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 5 August —

A. DEBAY

MISTERELE SOMNULUI ȘI ALE MAGNETISMULUI

traducție de ALEXANDRU I. GOESCU.

CAPITOLUL II.

SECȚIA I.

Despre visuri după sexe și profesiune.

Femeia nu va visa nic-o-dată că este bărbat, în privința fizicului, nici bărbatul că poartă în pînțelele său fructele fecundității.

După stări, profesiuni, pozițiuni sociale, felul vieții, simțurile și spiritul sunt afectate în manieră diferite. Așa proletașul nu va avea visurile unui rege, idiotul acela a unui om de geniu, precum nici sormanul cântăret de stradă, pe a-

celea ale delicatului și pasionatului muzicant din frumoasa Italie.

Despre climate și locuri.

Locuitorii pămînturilor ecuatoriale, cari trăesc și mor fără să fi eșit vr'o dată din această țară ardeatoare, nu vor visa nici o dată gheturile eterne ale regiunilor polare.

Despre temperamente și vîrste.

S'a observat, că ființele indifferente, nesimțitoare în amor, ale căror fibre sunt mute la toate dorințele, nu au nici o dată visuri de temperamente opuse, visuri cari foarte adesea ori provoacă senzațiuni de amor.

Omul blînd și liniștit, trăind fără ură și pasiune, nu are visurile agitate a oamenilor violenți, desperați și răi.

Visurile junetei, a vîrstei mature și bătrînului, nu se potrivesc de loc; acest din urmă nu visează de cât foarte rar; nervii săi fiind slăbiți prin mulțimea anilor, ființa fatigată de viațului vieții, patul pe care trebuie să se repazeze este ca și moartea. Speranța nu face ca să bată inima sa leneșă și nesimțitoare, simțurile și afecțiunile sale, se nimicesc din zi în zi, viața relațiilor sale se slăbește și activitatea organelor diminuează din ce în ce.

Bătrînul doarme puțin, cel mai mic sgomot îl deșteaptă, și dacă visează câte-o dată, este

stare de ruină. Localurile băilor propriu zise sunt așa de rău întreținute, așa de murdare, în cât eți trece toată pofta de baie când te apropii de ele. Dacă statul n'ar fi trimis vre-o 250 de soldați bolnavi ca să facă cura la aceste băi, Ollăneștii ar fi rămas cu doi vizitatori anul acesta.

Efectele bine-făcătoare ale acestor ape minerale, cari cuprind pucioasă și fier în cantități enorme, pot rivaliza fără contrazicere cu ale celor mai renumite de soiul lor, din streinătate. Un soldat — ca să citez exemplul — a le cărui membre erau paralizate așa în cât nu se putea mișca de la un loc la altul fără ajutorul unui camarad, în două zile a fost vindecat cu desăvârșire. Cu apa de care dispune băile, se pot îmbăia pe zi la Ollănești 1000 de persoane; incincit deci mai mulți ca la Călimănești. Și isvoare se pot descoperi necontenit. Cu o zi înainte de a sosi eu, d. maior D. Niculescu a descoperit un bogat isvor feruginos, foarte aproape de scalde. Malurile riuului ce trece pe lângă băi sunt impistrite din distanță în distanță de isvoare minerale, al căror produs, atât de scump în alte țări, se pierd în valurile fugătoare ale fluului muntean. Exploatate într-un mod inteligent, băile Ollănești ar aduce foloase imense, atât exploatatorului cât și țării.

Am zis că la Ollănești fac băi vre-o 250 de soldați.

Ei și oficerii lor formează aproape singuri corpul oaspeților. Petrecerile lor nu sunt tocmai monotone. Dimineața fac baie, ziua, cari au gust, joacă popic sau petrec pe coastele dealurilor formând cascade, regulând cursul isvoarelor sau vânzând miel peștitori. Seara o petrec în cântece. Organizatorii acestor nevinovate și folositoare distracții sunt d. locot. Al. Popovici și sublocot. Chirișescu, amândoi din al doilea batalion de geniu. Pe lângă aceasta, d. locot. Popovici a luat și nobila sarcină, din propria inițiativă, de a face cu sergenții cursuri preparatoare pentru școala divizionară. Eată un om care merită laude.

Locuitorii patruzei ai munților din jur sunt foarte numeroși și foarte variți. Ast-fel, se găsesc mistreți, urși, lupi, căprioare, vulpi, iepuri etc. etc. În ajutorul plecării mele se proceastă pentru a patra zi o întreprindere cynegetică contra unul mistreț, care dedea prea dese-ori iurus prin porumburile țeranilor. În fruntea expediției era celebrul vânător G. Ollănescu, căpitan în primul regiment de infanterie, venit pentru câte-va zile din Dobrogea, în concediu.

Plecați din Ollănești cu inima plină de înfrățire.

Nu se va găsi oare nici un Român în toată țara, care să scoată acest diamant din gunoii, care să schimbe această brânză bună din burduful de cămine, în care va începe a face viermi și a contracta mirosul respingătoare?

Să sperăm.

Trecând bariera Ollăneștilor, parcă ași fi trecut râul Lethe, uitaiți toate mizeriile. Frumuseța unei dimineți de vară, în locuri atât de poetice, mi cuprinsse toată ființa. Mai vezi apoi, în mijlocul acestei reverie, și câte un drăgălaș călător de genul fotei... răpirea e completă! — Costumul țerancelor din Vâlcea și Argeș e de o simplitate clasică: o cămașă și o fotă, mai mult sau mai puțin împodobite cu fluturi și arnicii. Mergând în fața soarelui, care, abia răsărit, proiecta raze aproape orizontale, voluptuoasă țerancă era într'un costum diafan....

În momentul de a arunca condeiul mi-aduc aminte că în Ollănești mi s'au spus lucruri de speriat în privința unor funcționari administrativi; sunt lucruri cari se petrec ca într'un inteneric ce nu se poate străbate. Dar păstrez a-cesta pentru alt prilej și până la procurarea amănuntelor.

În privința culturii pământului n'am de înregistrat pentru cultivatorii din județul Vâlcei nimic bun. Cultura, ca mai în toată țara, e vițioasă, absolut nerațională; se seamănă douăzeci de ani de rând, pe același pământ, numai porumb sau numai grâu. Și în urmă se vaită ca recolta e din ce în ce mai proastă. Cultura alternată între cereale și prășitoare nu e de loc cunoscută. D. ministru al agriculturii n'ar face rău, ca prin perfecți, să deschidă ochii țeranilor în această privire. Și să nu se facă numai recomandații, pentru un lucru ce nu intră în obiceiurile omului simplu, să se dea ordine strajnice.

Hermes.

ARENA ZIARELOR

„Românul“ contestă, într'o revistă adresată „Timpului“, că la alegerile colegiului III din Iași s'ar fi făcut ingerințe.

„Binele Public“ prevestește pe puternicii zilei, că nu se vor juca multă vreme cu Iași. Alegerile de la 26 au eșit, ce e drept, în avantajul guvernului. Nu se putea altfel. Dar cum vor vor eși alegerile pentru consiliul comunal, pe care d. Rosetti l'a disolvat fiind-că nu părtinea lepra jidovească? Lupta se începe deja în a doua capitală a țării.

Să nu dar uite creaturele roșii, că tigva nu merge de multe ori la apă; că sunt între zi-

durile unui oraș, care altă dată a știut relista la influența nu numai a guvernului turcesc al țării, un cainacam mai spălătel de cât cel de astăzi, ce se numea Vagoridi, ce ai resistat Austriei, și Turciei la un loc unite.

„Timpul“ urmează a ilustra deosebirea între România adevărată și celei țări și stăpîniturile romanisate. Lupta între elementul autohton și cel imigrant începe deja pe timpul lui Mateiu Basarab, care spuse limpede:

„Stătura stăpîniturii țării oameni străini nouă, nu cu legea, ci cu neamul și năruirile cele rele, adică greci, cari nu se îndurară a pune jos obiceiurile cele bune, bătăne ale țării, pentru cari curând le fu a aduce țara la risipire desăvârșită și la pustiire“.

Aceste le spunea la 1689 Mateiu Vodă. La 1669 Radu Vodă (Leon) zice: „și atuncea Grecii iară ne-au fost impresurat cu vîndările și cu camelele ca și acum, până ce i-au fost scos țara și părintele Domniei Mele cu mare ocară de aci ca pe niște oameni răi.

Dar dovețile de sterilitatea și nemernicia elementelor imigrate de peste Dunăre, le găsim în toate ramurile vieții publice.

Avem de ex. de bine de rău o literatură. Citeze-se numele tuturor cari au scris un șir de literatură sau știință adevărată, fie Șincai ori Hasdeu, Alexandri ori Gr. Alexandrescu, Odobescu, Marțian, Strat, Cost. Negruzzi și ori câți alții. Pe nici unul nu l'chiamă nici Giani nici Pherekydis, nici Carada. Între miile de cranii ce formează plebea guvernanta de politicieni de meserie, unul nu e în stare a scrie un șir pe care să l'poti citi fără scărba morală. Dacă cităm în teatru pe Millo, în pictură pe Grigorescu, în muzică câți-va germani, am încheiat-o. Nicăiri nu vedem Caradele. Incapabile de a pricepe un adevăr, fie științific, fie artistic, dacă le înțelnim, le vedem lipsite de umbră de talent adevărat, cercând a specula arta ce n'o posedă, precum speculează naționalitatea ce n'o au, patria ce nu i-a lor; gloria națională pe care n'au creat-o.

VARIETAȚI

Emigrațiunea din Ungaria în America. — O foaie americană anunță, că emigrațiunea din Ungaria în Statele-Unite americane a luat dimensiuni atât de mari, în cât statistica oficială (de la 1875 incoace) trebuie să introducă o rubrică deosebită „Hungary“. Această rubrică arată că au emigrat în anul 1880 din Ungaria nu mai puțin de cât 6662 persoane. „Dacă socotim numărul celor emigrați în alte părți — zice „P. L.“ — numai la 1800 persoane, avem a suferi o pierdere de opt mii oameni pe an. Emigrațiunea această dărează de la 1875 incoace și fie-care poate să calculeze, căta poporațiune și câte brațe muncitoare a perdut Ungaria până astăzi!“

Domnie ungurească!

Un discurs electoral. — În al șaselea arondisment electoral din Berlin, s'a proclamat ca unic candidat pentru Reichstag, d. Ruppel, bărbat onest și de mare valoare. Isbânda are a și-o atribui însă mai mult discursului electoral. Estragem din el câte-va părți.

D. Ruppel vorbese întâi ca creștin. D-sa deplânge poporul care s'a depărtat prea mult de primă între porunci. „Astăzi bursa înlocuiese biserica și cine sunt preoții ei? (din toate partidele: Jidanii!) Bine ați zis, domni mei, sunt Jidanii, cari joacă încă necontenit împrejurul vițelului de aur“. — Vorbitorul se plânge de lupta întreprinsă de guvern în contra bisericii catolice. „Când am în vedere aceasta, mi vine tot-d'una în minte un tablou ca cel din Hugenoiții, despre care repositul rege zisese: „Protestanții și catolicii se omoară într'ensul, iar Jidanul le face musica“. — D. Ruppel și îndreptează cuvintele contra partidei progresiste jidovesci. „Ale cui sunt astăzi roadele muncii?“ (Strigări ale Jidanilor!). — Publicul a descoperit între acestea un Ovrei și începând a înnumera la pumnii vrea să l'dea pe usă afară. Jidanul protestă zicând că este Neamț. Acest protest calmează publicul. — Vorbitorul urmează, cu armele sale împotriva partidului progresiștilor. „Ce au făcut progresiștii? Pentru dobitoace au făcut ceva, ce e dreptul, căci bună-oară porcii se transportă astăzi în trăsuri; pentru seraci însă n'au făcut nimic nu au ajutat de cât Jidanilor. Legea acțiunilor și monetelor nu e făcută de jidanii Lasker și Bamberger? etc. etc.“ — Trecând în deosebi asupra Ovreiilor, d. Ruppel e scurt dar concis. „Sunt unii cari zic că Jidanii sunt frații noștri. Nu-i adevărat. Jidanii ne-au respălit rău frăția ce le-am arătat-o emancipându-i; ei vreau să se facă acum stăpîni noștri; frații de acestia nu ne trebuie. Până când nu le vom lua Jidanilor ori-ce ocazie de-a ne răpi grăsimea din supă, n'o să ajute nici o lege socială“. — D. Ruppel sfințește discursul său, resumându-l, în aplauzele mulțimei, în următoarele trei cereri: Monopolul pentru tutunuri, încetarea luptei contra bisericii catolice, legi excepționale în contra Jidanilor.

Un testament scandalos. — „Postel“ i se scrie din Roman:

Un bătrân boer septagenar, din Roman, fără descendenți și care e aproape de ași da obștescul stăruș, a destinat două proprietăți al sale, localuri mărețe ca și niște palaturi, pentru a servi ca case publice de prostituțiune.

Bătrânul boer se numește Manolache Cilibiu. Duhovnicul precum și prietini săi l'au arătat răul ce face întrebând în asemenea mod rezultatul sudorilor sale; densul a persistat declarând că le oferă gratis.

Oferta este făcută în favoarea unor Evrei, spre a specula gratuit mârșava lor profesione.

Acest fapt este foarte scandalos pentru lumea Româșcană, mai cu seamă că edificiile sus zise se află în apropiere de biserici, unul chiar în dreptul altarului bisericii Sf. George.

NOTIȚE LITERARE

Convorbiri literare, (anul XV) No. 5, are acest sumar:

Correspondența dintre Vasile Alexandri și Ion Chica, (IX). — Pavel Cătana, novelă tradusă din limba boemească de I. U. Iarnik (sfârșit). — Femea, Suvenirul, Preludiu, Adio musei mele, poezii de Nicolae Pruncu. — Două acte vechi, de A. Papadopol-Calimah. — Maria, novelă trad. din limba germană. — Căntece populare din Ardeal, de Gregore Sima. — Bibliografie.

Serviciul telegrafic al „Rom. Libere“

17 August — 9 ore dim.

Paris, 16 August.

Intr'o intrunire electorală ținută astă-seară în cartierul Charonne și la care asistau vre-o 10,000 de persoane, strigate diferite și șgomotoase au izbucnit când d. Gambetta a voit să ia cuvântul. Bravând tumultul, d. Gambetta a apostrofat pe intrerupătorii tratându-i de nebuni și lași, plătii ca să înăbușească discuția. — „Dar ve voiți aștepta la scrutinul din 21 August,“ a zis oratorul. După douăzeci de minute de sfârșiri infructuase pentru a face să fie audți, d. Gambetta a părăsit sala.

Londra, 16 August.

Camera lordilor în cele din urmă a adoptat bilul agrariu, așa cum i-a revenit azi modificat de Camera comunelor.

Camera Comunelor. — Sir Ch. Dilke regretă că nu s'a făcut încă nici un progres în executarea art. 61 din tractatul de Berlin, relativ la reformele ce trebuie introduse în provinciile turcești. El zice că lordul Dufferin, ambasadorul britanic la Constantinopol, a făcut în această privire muștrări serioase sultanului și primului său ministru, angajându-i, până la reformele definitive, să ia cel puțin măsuri pentru a opri progresele răului, rezultat care s'ar obține prin numirea unei administrațiuni abile și în destul de puternice. Din cauza sărbătorilor Ramazanului și a absenței mai multor ambasadori, nici o acțiune comună nu sa făcut încă de către puteri pentru a obține reforme în Armenia; dar lordul Dufferin are instrucțiuni să nu lase să se piardă nici o ocazie de activa soluțiunea acestei chestiuni.

Berlin, 16 August.

Azi după amiază împăratul Wilhelm a făcut o lungă vizită prințului de Bismarck.

Roma, 16 August.

„Dirito“ reproduce scrisoarea senatorului Cadorna, publicată de „Opinione“ și o dă ca o probă despre imensul și repedele progres ce a făcut ideea unei alianțe italo-austro-germană în cele trei țări, fără deosebire de partidă. — Contrar unei telegrame trimisă din Roma către „Times“, agenția Stefani confirmă prim sa informație după care cardinalul Iacobini, secretar de Stat, n'a adresat nici o notă diplomatică nuntului Papei, cu ocazia meetingului ținut la Roma contra legilor de garanție.

(Havas)

MULȚUMIRE

Soțul meu asigurându-se acum 2 ani 1/2 pentru cazul de deces la onor Societate Anker din Viena la Bucuresci pentru suma de 15,000 lei noi și lovindu-mă cruda soartă de a mi fi răpit prin moarte, onor Societate Anker cu toate că conf. statutelor ar trebui să mi numere suma asigurată peste trei luni de la producerea actelor respective, mi'a plătit suma de 15,000 lei noi chiar d'acum în mod foarte generos, pentru care deosebit de mulțumirele mele adresate personalmente mă simt datorare a i mulțumi din profundul inimei în mod oficial, recomandând-o călduros tuturor în toate privințele.

Onoare și fală onor. Societății Anker din Viena în Bucuresci.

Bella Rapaport.
Pitești

A DOUA LOTERIE DE BINE-FACERE

pentru terminarea BISERICII CATOLICE ST. IOSIF IN BUCURESCI. autorisată de guvernul român. Câștiguri în suma de 50,000 Fr. după împărțirea enumerată mai jos.

Prețul unui bilet 1 franc.

Tragerea va avea loc la începutul anului viitor ear ziua tragerii va fi oficialmente anunțată.

CAȘTIGURI

1 à 10,000 — 10,000 fr.	4 à 250 — 1,000 fr.
1 à 3,000 — 3,000 "	8 à 125 — 1,000 "
1 à 2,000 — 2,000 "	20 à 100 — 2,000 "
1 à 1,500 — 1,500 "	50 à 50 — 2,500 "
2 à 1,000 — 2,000 "	200 à 20 — 4,000 "
2 à 500 — 1,000 "	2000 à 10 — 20,000 "

Total 50,000 fr.

Biletele se vînd numai la d-nu Isac M. Levy, strada Lipscani 68 în Bucuresci, iar d-nii amatori din provincie spre vînzare în comisor se pot adresa tot la această casă.

Dr. Sigismund Eischenbaum

Doctor în medicină și hirurgie stabilindu-se în capitală, dă consultațiuni pentru ori-ce boală de la 4-6 p. m. cu deosebire boalele secrete de ori-ce caracter. Strada Carol I. No. 23.

MEDIC ȘI CHIRURG

D-rul WILH. SALTER

DE LA FACULTATEA DIN VIENA

Special: BOALE DE FEMEII ȘI SYPHILIS

anunță onor. public că s'a stabilit în strada Sf. Ioan nou No. 1 (lângă hotel Patria) și ține consultațiuni de la 8-9 ore a. m. și de la 3-5 p. m.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub tipar în editura librăriei Jacques Worthmann, calea Victoriei No. 6 și se află de vînzare la toate librăriile din capitală și districte, precum și la toate chioșcurile și vînzătorii de ziare, interesanta broșură:

SFARȘITUL LUMEI

după prevestirile renumiților astronomi Mostradamus, Leonardo, Aretino etc. Prețul 30 bani.

TEATRE-CONCERTE

Grădina marelui hotel „Dacia“ (teatru de vară). Jui. 6 August se va juca piesa: *Lipitoarele Șetelor*, dramă în 5 acte de d. V. Alexandri și M. Millo. — Începutul la 9 ore seara.

LA MAREA BURSA NATIONALA

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis

I. M. FERMO & FRAȚII BENZAL

CURSUL BUCURESCI.

Pe ziua de 5 August 1881, ora 10

OBLIGAȚIUNI	Comp.	Vend.
6 0/0 Oblig. de Stat Convertite	100	101
6 0/0 „ Căilor ferate Române	102	103
5 0/0 Renta Amortisabilă	92	93
Dob. 10 fr. Oblig. C. pens. 300 l.	225	230
7 0/0 Scrisori fonciare rurale	102	103
7 0/0 „ „ urbane	101	102
6 0/0 „ „	97	98
8 0/0 Impr. Municipal	106	107
„ cu pr. Buc. (bil. 20. l.)	28	29
5 0/0 Renta română	92	93
Acțiuni Dacia România	470	49
„ Banca Națională a României	1750	1850
Baia de Aramă liberată		750
Cupone Oblig. de Stat	1/2	arg.
„ Renta	1/2	aur.
„ Căilor ferate	1/2	
„ Scrisuri	1/2	
Argint Național contra aur	1	1/4
Bilete de Bancă	1	1/4
Rubla hârtie	2 50	2 65
Florin	2 16	2 17
Lose otomane	55	65

CURSUL DIN VIENA

16 August

Napoleonul	9 34
Ducatul	5 54
Lose Otomane	27
Rubla hârtie	124 1/2

CURSUL DIN BERLIN

16 August

Oblig. căile ferate române	100 60	100 90
Acțiunile „ „	12 90	63 1/2
Priorități „ „		
Oppenheim	114 20	114 20
Rubla hârtie	218 1/2	216 65
Oblig. noi	104 40	104 70
Lose Otomane		

CURSUL DIN PARIS

16 August

Renta Română	59 1/2	58 1/4
Lose otomane		

SCHIMBUL

5 August

Paris (3 luni)	
„ la vedere	
Londra (3 luni)	
„ la vedere	
Berlin (3 luni)	
„ la vedere	
Viena la vedere	

Adrese pentru telegram FERMU BENZAL

Infailibile
MAȘINE DE CUSUT
 sub garanție reală și adevărată
 PENTRU FAMILII ȘI MESERIAȘI

Neajunsă de nici o altă mașină,
 întrece toate așa numitele mașine
ORIGINALE AMERICANE
 de cusut

INFAILIBILEI
BRÜDER

Invetătura gratis și la domiciliu, carte de invetătura pentru mașine în limba română. Amba-lagiu gratis. Atelier de reparat mașine

Continandu:
15 aparate
 cele mai noi și practice cu depănătorul
 automatic a aței, precum și multe alte noi
 modificațiuni.

Se mai află și mașine pieritoare în formă de Chifonieru
 In Bucuresci, strada Selari 4. In Craiova, strada Lipscani
 ,, Galatz ,, Domnească ,, Braila ,, Mare No. 55.

BIROU DE INFORMATIUNE
TRAJAN & Comp
 9, STRADA SFINȚILOR, 9.

Stabilind un biuro de informațiune, ne însărcinăm a procura și a recomanda, după cererea veri-căruia: profesori, institutori, guvernante, bone, de diferite limbi, dame de companie, translatori, comptabili, agricultori, mașiniști, morari, ingrijitori de moșie etc. asemenea cu procurarea de casieri și casierite, meșteșugari și profesioniști în ori-ce ramură și specialitate.

Maî avem un deposit de cunoscutul *Rosen Balsam* Poirinage der Roses) care are proprietatea de a vindeca ori-ce rană și umflătură.

Suntem convingiți că ne vom îndeplini datoriile noastre cu esactitate, sperând că onor. public și înalta nobilime să ne onoreze cu comanda d-lor.

Cu stimă, Trajan & Comp.

SAMUEL FECHNER
 (CALDARAR)
 BUCURESCI - CALEA ȘERBAN-VODA, No. 24 - BUCURESCI
 - Vis-a-Vis de Spiteria la Arab -

FABRICA DE MASINE DE SPIRT
 și aparate de rafinat tot felul de
 ucururi de aramă pentru bucătării și mașine de spălătorii.

Primesce și toate felurile de fabricațiuni pentru fabricii de spirt și fel de fel de aramă.

Se găsește la I. Ovesa, 39 Strada Academiei 39 in
 Bucuresci și la J. Pohl in Craiova.

APA MINERALA NATURALA
 DE
CACIULATA

Superioară apelor de *Contrexville* și *Wildungen* pentru
 tratamentul boalelor căilor urinare, a petrei în Vesică, a
 catarului vesical, a gutei, afecțiunilor uterine, boalelor he-
 patice și frectice. 5-8-1

W. STAADDECKER

Recomandă:
Mașina de vânturat grâu
 System Bacher, cu 13 site, pentru toate soiurile de bucate.
Triori system Mayer și Pernollet
 pentru scos neghină și mazărice, secara, orz și ovéz din grâu,
 in diferite mărimi.

Pluguri universale
 fabrica Sack, întreg de fer, cormana și feare de oțel.
 Pentru serviciul acestui plug ajunge un singur om, din care cauză
 acest plug este astăzi cel mai căutat.

Pluguri originale Vidats
 No. 1, 2, 3 și 4 - destul de cunoscut la noi.

Locomobile și masine stabile pentru mori
 fabrica Hornsby, preferabile altor fabricate, oferind un avantaj de
 15-20% la combustibil, vatra focului fiind largă și cilindrul aflân-
 du-se in interiorul cazanului, după cerere specială furnizează și apa-
 rate de ars pae perfecționate.

Mori ne postament
 simple, duble și triple cu cele mai bune pietre franțuzești.

Pietre de móră franțuzești
 in toate mărimile, precum și pie-
 tre ungurești și de Hoffnüng.

Pânze de burat
 și toate mașinele și uneltele necesarii pentru mori fine și semifine.

W. STAADDECKER
 Strada Smirdan No. 8.

Scolă de inotat și stabiliment de băi
 in basinal societății române de arme, gimnastică și dare
 la semn, lângă liceul St.-Sava.

Basinal de băi și școala de inotat este deschisă in toate
 zilele de dimineața până seara.

In urma mai multor cereri s'au rezervat pentru dame orele
 de la 11 a. m. până la 1 p. m. in toate zilele afară de duminică.

Prețul pentru o baie cu duși - 80 bani
 " " membrilor societății - 50 "
 " " copiii de la 12 ani in jos - 50 "
 Abonamentul de 30 băi fr. 20 - "

NB. Nimeni nu poate ocupa cabiaa mai mult ca o oră.

ANUNCIU IMPORTANT

Fec curescut că de la 15 August, anul curent, primesc
 tinerii de la 8-16 ani, cari doresc a urma studiul in clas-
 ele primare și gimnasiale ale Statului, cu prețul de lei
 600 pentru un an scolar; și mă angajez a le pune la dis-
 pozițiune un local intrumând condițiunile igienice, având o
 îngrijire părintească și tot-cădată a le procura toate cele
 necesarii pentru întreținerea lor întocmai ca la internatele
 private din Capitală.

Poritorii (părinții de copii) se vor adresa pentru admite-
 re: Strada Iopa-Tatu, Nr. 53 de la orele 6-10^{1/2} dimi-
 nești și de la 5^{1/2} seara înainte.

SCOALELE ELEMENTARE DE RAȚI ȘI GIMNASIUL
REAL ROM. CAT. DIN BUCUREȘTI

ANUNCIU

Direcțiunea are onoare a face cunoscut de mairilor părinți, tutori etc.
 că concursul acestor școale se va reincepe cu 5 Septembrie st. n. a. e.
 Atât școala filială din strada Fontăni No. 7, precum și școala principală
 din Strada Calărășilor No. 5 posedă fie-care câte patru clase primare;
 cea din urmă însă pe lângă cele 4 clase primare mai posedă și 3 clase
 gimnastic-rcali. Programa obiectelor de invetământ coincide intru-tote
 cu programa școalelor publice din țară. In clasele primare se mai în-
 vată încă și limbele: franceză, germană și maghiară. Catechismul rom.
 cat. se învătă numai de școlarii rom. cat. și limba maghiară e obliga-
 toare numai pentru elevii de naționalitate maghiară, iar pentru ceil-
 alți elevi e facultativă.

Inscrierile se pot face in fie-care zi (afară de Duminică și zilele de
 de serbătoare) in cancelariile: școlii școale începând cu 9 Aug. st. n.
 între orele de la 9-12 a. m.

București, August, 1881. Direcțiunea.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE IN ROMANIA
 Valabil de la 1 (13) Iuniu 1881

Bucuresci-Roman-Iasi				Iasi-Roman-Bucuresci				Buzoi-Focșani-Mărășești		Bucuresci-Vârciorova				Vârciorova-București				
STAȚIUNI		Arătarea trenurilor		STAȚIUNI		Arătarea trenurilor		STAȚIUNI	T. mixt	STAȚIUNI		Arătarea trenurilor		STAȚIUNI		Arătarea trenurilor		
	Tr. ac.	Tren de pers.		Tr. ac.	Tren de pers.		Tr. ac.	Tren de pers.			Tr. ac.	Tr. de pers.		Tr. ac.	Tr. de pers.		Tr. ac.	Tr. de pers.
Bucuresci pl.	5 30	7 30	Iasi plec.	4 08	6 52	Buzoi plec.	1 05		Bucuresci pl.	8 15	4 45	Vârciorova pl.	11 00	4	19	20		
Chitila	5 48	7 59	Pașcani	6 34	10 30	R.-Sarat	3 26		Chitila	8 34	5 05	Turnu-Severin	11 25					
Ploiesci	7 22	9 50	Roman	8 40	12 40	Focșani sos	5 45		Pitești	11 14	8 25							
Mizil	8 12	10 59							Slatina	4 18		Craiova	1 57					
Buzeu	9 15	12 20							Craiova	3 10	3 30	Pitești	3 50	a. m.	a. m.			
									T.-Severin	5 54	7 00	Chitila	5 57	7 40	6 15			
Ianca	10 38	2 06	Bacău	9 06	4 17				Chitila	6 41	8 00	Bucuresci sos.	8 46	10 46	6 55			
Braila	11 40	3 25	Adjud	10 30	3 22													
			Mărășești	11 09	4 15													
Barboși	12 25	4 00	Tecuciu	11 33	4 45													
Galatz	1 00	4 40																
Tecuciu	5 28	11 15																
Mărășești	6 07	12 20	Galatz	5 40	1 10													
Adjud	6 48	1 10	Barboși	5 40	1 10													
			Braila	6 25	1 45													
Bacău	8 15	3 00	Ianca	7 24	3 15													
Roman	9 15	4 25	Buzeu	9 01	4 51													
Pașcani	10 30	6 16	Mizil	9 56	6 21													
			Ploiesci	11 01	7 20													
Iasi sos.	1 05	9 05																
			Chitila	12 17	9 45													
			Bucuresci sos.	12 36	9 30													

MERSUL VAPOARELOR PE DUNARE
 VAPOARE DE POSTA
 între Budapesta-Orșova-T.-Severin-Giurgiu-Galați.

PLECARE IN JOS.

De la Buda-pesta Vineri, Dum. Mercur 11 ore seara.
 " Orșova Dum. Marți, Vineri 10 ore 30 min. a. m.
 " T.-Severin " " " 12 ore ziua,
 " Calafat " " " 5 ore 10 min. p. m.
 " Corabia Lun. Mercuri, Sâmbătă 12 ore 30 p. m.
 " T.-Măgurele Lun. Mercuri, Sâmbătă 2 ore 20 min. a. m.

La Rusciuk " " " 6 ore 30 a. m.
 De la Giurgiu " " " 11 ore 15 a. m.
 " Cernavoda " " " 6 ore 45 p. m.
 " Braila Marți, Joui, Duminică " a. m.
 La Galați " " " Idem

PLECARE IN SUS

De la Galați Marți, Joui, Sâmbătă 9 ore a. m.
 " Braila " " " 10 ore 25 min. a. m.
 " Cernavoda " " " 5 ore 20 min. p. m.
 La Giurgiu Mercuri, Vineri, Dum. 6 ore 30 min. a. m.
 De la Giurgiu " 12 ziua Vineri, Duminică 11 ore 15 min. a. m.
 " Rusciuk Mercuri 4.20 p. m. Vineri, Duminică 12 ore ziua.

De la T.-Măgurele Mercur 10 ore p. m. Vineri, Dum. 5 ore 40 min. p. m.
 De la Corabia Mercuri 12 ore noaptea Vineri, Dum. 7 ore 40 min. p. m.
 De la Calafat Joui, Sâmbătă, Lun. 9 ore 30 min. a. m.
 La T.-Severin " 4 ore 45 min. p. m.
 De la Orșova Vineri, Duminică, Marți a. m.

Serviciul local între Galați-Tulcea-Ismail-Kilia

Plecarea la vale de la Galați la Tulcea-Ismail Marți și Sâmbătă 8 ore a. m.
 Plecare la del " Tulcea-Ismail-Kilia Joui 6 ore a. m.
 " " " Kilia la Ismail-Tulcea-Galați Joui 4 ore p. m.
 " " " Ismail la Tulcea-Galați Mercuri, Vin., Dum. 7 ore a. m.

Serviciul de pasageri și mărfuri între Galați și Odesa

De la Galați la Odesa Lun. 7 ore a. m. și de la Odesa la Galați Joui 4 ore p. m.
 Serviciul de mărfuri de la Galați-Braila pentru toate stati-nile și direct la Bucuresci de două ori pe sept.